

การศึกษผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มต่อการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ ของนักเรียนออทิสติก
ในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม)

The Effects of Group Activities on the Development of the Emotional
Intelligence of Autistic Students at the Demonstration School of
Ramkhamhaeng University (Secondary Level)

อัญชลิกา นุ่มสำอาง¹, สุการ์ตพิชา ปิยะธรรมวารกุล²,

Anchalika Numsam-ang, Sukarnpicha Piyathamvarakul

Received April 23, 2020 & Revise May 26, 2021 & Accepted September 30, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลการใช้กิจกรรมกลุ่ม ต่อการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ ของนักเรียนออทิสติก ในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนออทิสติก โครงการพัฒนาศักยภาพเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วม โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบไปด้วย โปรแกรมกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กออทิสติก และแบบประเมิน ความฉลาดทางอารมณ์ การวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบความแตกต่างความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมกลุ่ม โดยใช้ สถิติ Wilcoxon Matched Pair Signed-Rank Test ผลการวิจัยพบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ของเด็ก ออทิสติก โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) ทั้ง 6 คน ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมกลุ่ม มีความ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ก่อนการใช้กิจกรรมกลุ่ม มีความฉลาดทาง อารมณ์ (EQ) น้อยกว่าหลังการใช้กิจกรรมกลุ่ม

คำสำคัญ: กิจกรรมกลุ่ม, ความฉลาดทางอารมณ์, ออทิสติก

¹ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง Faculty of Education ,Ramkhamhaeng University

Email suwapitcha@ru.ac.th

² ที่ปรึกษา

Abstract

In this thesis, the researcher examines the effects of group activities on the development of the emotional intelligence of autistic students at the Demonstration School of Ramkhamhaeng University (Secondary Level). The sample population consisted of six autistic students in the Project for Potential Development of Children with Special Needs in Inclusive Education at the Demonstration School of Ramkhamhaeng University (Secondary Level) in the second semester of the academic year 2019. The research instruments consisted of a group activities program for the development of the emotional intelligence of autistic students and an evaluation form of emotional intelligence. Data were analyzed using percentage, mean (*M*), and standard deviation (*S.D.*). The comparison of the differences in emotional intelligence (*EQ*) prior to and after using group activities was conducted using the Wilcoxon Matched Pair Signed-Rank Test. Findings are as follows: The emotional intelligence (*EQ*) of all six autistic students under study prior to and after group activities exhibited differences at the statistically significant level of .05. *EQ* prior to the use of group activities was lower than after the use of group activities.

Keywords: Group Activities, Emotional Intelligence, Autistic

บทนำ

สังคมปัจจุบัน มีความก้าวหน้าและเกิดความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สังคมต้องมีการเปลี่ยนแปลงให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกปัจจัยสำคัญในการเปลี่ยนแปลง คือ คน และการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง โดยพัฒนาคนให้รู้จักคิดวิเคราะห์รู้จักแก้ปัญหาที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์รู้จักเรียนรู้ด้วยตัวเองสามารถปรับตัวทันกับการเปลี่ยนแปลงมีจริยธรรมคุณธรรมรู้จักพึ่งตนเองและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (Aphirat Phimket. (2007)

คนที่ประสบความสำเร็จในด้านการเรียนการทำงานหรือการประกอบอาชีพและสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขต้องอาศัยองค์ประกอบทางด้านความฉลาดทางอารมณ์คือความเข้าใจความรู้สึกของตนเอง รู้จักจุดเด่นจุดด้อยของตนเอง รู้จักการควบคุม และการแสดงออกของอารมณ์มองโลกในแง่ดีแก้ไขความเครียดที่เกิดขึ้นได้เป็นอย่างดีมีความเข้าใจผู้อื่นสามารถสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สามารถสร้างความสัมพันธ์ด้านทักษะทางสังคมการสื่อสารที่ดีและสามารถบริหารความขัดแย้งได้ดี (Therdsak Dejkong. 1999) ความฉลาดทางอารมณ์มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต

ของบุคคลโดยเฉพาะเด็กและวัยรุ่นเป็นบุคคลที่ต้องการความมั่นใจการยอมรับการเรียนรู้บทบาทต่างๆของตนเองในสังคม พร้อมทั้งเผชิญอุปสรรคต่างๆในชีวิตล้วนแต่เกี่ยวข้องกับอุปนิสัยจิตใจอารมณ์ความรู้สึกเจตคติ การปรับตัวดังนั้นจึงควรมีการพัฒนาอารมณ์ให้เหมาะสมกับการดำเนินชีวิต (Umaphon Trangkasombat. 2001) การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ให้เกิดขึ้นกับเด็กจะทำให้เด็กมีความพร้อมที่จะเผชิญโลกกว้างและช่วยพัฒนาเด็กให้เป็นผู้ใหญ่ที่ดีต่อไปในอนาคต (Atchara Sukarom. 1999)

นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นวัยที่เข้าสู่วัยรุ่นซึ่งเป็นช่วงการเปลี่ยนแปลงของร่างกายและชีวิต เป็นต้นเหตุทำให้มีการเปลี่ยนแปลงด้านอื่นๆตามมาเช่น ด้านอารมณ์ ลักษณะสัมพันธ์ทางกับผู้อื่น ค่านิยม ทศนคติ ความนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง เด็กกำลังเลียนแบบการเป็นผู้ใหญ่ (Sri Ruen Kaew Kangwan. 2008)

นักเรียนออทิสติกเป็นนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษประเภทหนึ่งที่มีความผิดปกติทางพัฒนาการด้านสังคม การสื่อความหมายและภาษา ขาดการจินตนาการและกระบวนการทางความคิด พฤติกรรมที่เห็นได้ชัดเจนคือการแยกตัวอยู่ในโลกของตัวเองเสมือนมีกำแพงที่มองไม่เห็นกันตัวเด็กไว้จากสังคมรอบด้านจนทำให้เกิดความบกพร่องในการสื่อสารกับคนรอบข้างรวมทั้งการสร้างมิตรภาพเนื่องด้วยการไม่เข้าใจในความรู้สึกของผู้อื่น (Winadda Piyasilp. 1994) ไม่สนใจสิ่งกับใครไม่มองหน้าไม่แสดงออกทางสีหน้าไม่แสดงท่าทางประกอบการสนทนาพูดข้อความประโยคซ้ำๆใช้ถ้อยคำไม่ตรงกับความจริง พูดซ้ำหรือไม่พูด สื่อสารไม่ได้ไม่สามารถบอกความต้องการของตนเองได้ ไม่เข้าใจสภาพทางอารมณ์และสังคมของผู้อื่นไม่เข้าใจพฤติกรรมทางสังคมของผู้อื่นมีพฤติกรรมคงที่ซ้ำๆเปลี่ยนแปลงยาก ไม่มีสมาธิ วอกแวกมีความกลัว วิดกกังวล ความเครียด ความก้าวร้าว มีความหงุดหงิดฉุนเฉียวและโกรธง่ายบางครั้งอารมณ์ดีและร้ายสลับกันอย่างต่อเนื่อง มีความแปรปรวนทางอารมณ์สูง ขาดความไวในการรับรู้อารมณ์ของผู้อื่นและขาดความเข้าใจในตนเอง (Pantheetra Samart. 2007) เด็กจะมีข้อจำกัดในกระบวนการเรียนรู้การคิดมีความบกพร่องด้านการคิดรวบยอดสนใจในรายละเอียดจนละเลยความสัมพันธ์ของสิ่งอื่นที่มาเกี่ยวข้องไม่เข้าใจเรื่องของนามธรรมมีความยากลำบากในการประสมประสานความคิดมีความยากลำบากในการลำดับความสำคัญตลอดจนการนำประสบการณ์เดิมมาใช้ในสถานการณ์ใหม่ดังนั้นหลักสำคัญในการจัดการเรียนรู้ให้แก่เด็กออทิสติกคือการเพิ่มความเข้าใจต่อสิ่งต่าง ๆ และการจัดสิ่งแวดล้อมให้ง่ายต่อการเข้าใจและในที่สุดจะทำให้เกิดปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมตามมา (Kanongnit Chaiyalangkan. 2005)

การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ที่เหมาะสมกับเด็กออทิสติก คือการพัฒนาลักษณะวุฒิภาวะทางอารมณ์ที่พึงประสงค์ (Department of Mental Health. 2004) และกิจกรรมที่ใช้ในการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ควรเน้นการสร้างเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ ได้แสดงออกซึ่งเป็นวิธีการที่จะสามารถช่วยพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ได้ (Weerawat Pannitamai. 1999) ดังนั้นกิจกรรมที่สามารถพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ได้ได้แก่กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ เพราะเป็นการรวมกลุ่มของนักเรียนอย่างมีเป้าหมายเพื่อทำ

กิจกรรมต่างๆ หรือกิจกรรมในการเรียนร่วมกัน มีผู้นำกลุ่ม ผู้สังเกตการณ์อยู่ในกลุ่มเพื่อนำกลุ่มวางแผนและหาวิธีการแก้ปัญหาของกลุ่มร่วมกัน (Umaphon Trangkasombat. 2001) เพื่อสร้างความเข้าใจในตนเองอย่างถูกต้องเพราะแต่ละคนก็มีการปรับตัวกับสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกันไป มีความเข้าใจบุคคลอื่นยอมรับพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกมาและสามารถในการทำงานร่วมกันระหว่างสมาชิกซึ่งการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้แก่สมาชิกกลุ่มให้มีทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานร่วมกับผู้อื่น (Khomphet Chat Suphakun. 2003) การจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับทฤษฎีกลุ่มสัมพันธ์มีอยู่หลายวิธีเช่นเกมบทบาทสมมติสถานการณ์จำลองกรณีตัวอย่างละครกลุ่มย่อย เป็นต้น โดยยึดกระบวนการสานสัมพันธ์ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญยึดกลุ่มเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญยึดการค้นพบตนเองเน้นกระบวนการควบคู่กับผลงานและเน้นการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน (Thitna Khaemmanee. 1993)

กิจกรรมกลุ่มเป็นการสร้างความสัมพันธ์ ความสามัคคีของคนในกลุ่ม ให้เกิดความผูกพัน สนุกสนานร่วมมือกัน รู้จักพึ่งพาอาศัยกัน ช่วยเหลือกัน เกิดการยอมรับซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดการพัฒนาด้านตนเอง และสามารถปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มได้ กิจกรรมกลุ่มมีคุณค่าในการสร้างพัฒนาการด้านอารมณ์ ด้านทัศนคติ ความสนใจ ความสามารถ และปกติวิสัยทางสังคม ทำให้เกิดความเจริญงอกงามด้านความรู้และทักษะ (Charinee Wa Gene. 2005)

จากข้อมูลที่ได้กล่าวมาแล้วเบื้องต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษา ผลการใช้กิจกรรมกลุ่ม ต่อการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ ของนักเรียนออทิสติก ในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) ทั้งนี้เพื่อนำผลของการวิจัยที่ได้มาใช้ในการวางแผน พัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนออทิสติก โดยใช้กิจกรรมกลุ่ม ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาผลการใช้กิจกรรมกลุ่ม ต่อการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ ของนักเรียนออทิสติก ในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม)

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับเด็กออทิสติก

Quill (2000) กล่าวว่า เด็กออทิสติกมีลักษณะของความบกพร่อง 3 ด้าน คือ มีความบกพร่องในการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม มีความบกพร่องทางด้านการสื่อสาร มีความบกพร่องของพฤติกรรมอารมณ์ และจินตนาการ ซึ่งเราจะสังเกตได้จากลักษณะต่อไปนี้ ไม่สามารถเข้าสังคมร่วมกับผู้อื่นได้ มีความยากลำบากในการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น ไม่มีความคิดเป็นของตนเอง มีความสนใจเฉพาะบางอย่าง มีความเข้าใจยากในเรื่องเนื้อหาสาระที่ตนเองไม่สนใจ ขาดความมั่นใจในตนเอง ไม่มีความยืดหยุ่น ไม่สามารถควบคุม

กล้ำเนื้อได้ ไม่สามารถแก้ไขปัญหาดได้ด้วยตัวเอง ถ้าสนใจสนใจสิ่งทีตนเองชอบจะสามารถจะจำได้ดี ไม่สามารถแสดงความรู้สึกของตัวเองออกมาได้ มีปัญหาการเรียนทางด้านวิชาการ ชอบทำอะไร ซ้ำ ๆ เดิม ๆ มีคำศัพท์ที่จำกัด Gargiulo (2012) จากลักษณะที่ผิดปกติจึงต้องใช้เทคนิคการสอนเด็กออทิสติกในรูปแบบ การใช้สิ่งเสริมแรงซึ่งพฤติกรรมของบุคคลส่วนใหญ่จะเป็นการเรียนรู้แบบปฏิบัติ (Operant Behavior) ถ้าต้องการให้พฤติกรรมคงอยู่ต้องได้รับการเสริมแรง (Reinforcement) ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมซ้ำเดิมและการตอบสนองต่อสิ่งใด ๆ ของบุคคล สิ่งเร้านั้นจะต้องมีแรงเสริมอยู่ในตัว หากแรงเสริมลดลงเมื่อใดการตอบสนองก็จะลดลง

แนวคิดเกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์

Department of Mental Health (2004) ได้เสนอองค์ประกอบของ EQ เป็น 3 ด้าน คือ ความดี ความเก่ง และความสุข ซึ่งประกอบด้วยความสามารถต่าง ๆ ดังนี้

1. ดี หมายถึง ความสามารถในการควบคุมอารมณ์และความต้องการของตนเอง รู้จักเห็นใจผู้อื่น และมีความรับผิดชอบต่อส่วนร่วม ประกอบด้วยความสามารถ ในการควบคุมอารมณ์และความต้องการของตนเอง รู้อารมณ์และความต้องการของตนเอง ควบคุมอารมณ์และความต้องการได้แสดงออกอย่างเหมาะสม ความสามารถในการเห็นใจผู้อื่น ใส่ใจผู้อื่น เข้าใจและยอมรับผู้อื่น แสดงความเห็นใจอย่างเหมาะสม มีความสามารถในการรับผิดชอบ รู้จักการให้ รู้จักการรับ รู้จักรับผิดชอบ รู้จักให้อภัย และเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

2. เก่ง หมายถึง ความสามารถในการรู้จักตนเอง มีแรงจูงใจสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาและแสดงออกได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น ประกอบด้วยความสามารถ ประกอบด้วย มีความสามารถในการรู้จักและสร้างแรงจูงใจให้ตนเอง รู้จักศักยภาพของตนเอง สร้างขวัญและกำลังใจให้ตนเอง ได้ มีความมุ่งมั่นที่จะไปถึงเป้าหมาย มีความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหา รับรู้และเข้าใจปัญหา มีขั้นตอนในการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม มีความยืดหยุ่น มีความสามารถในการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น รู้จักการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม แสดงความเห็นที่ขัดแย้งได้อย่างสร้างสรรค์

3. สุข หมายถึง ความสามารถในการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข มีความภาคภูมิใจในตนเอง พอใจในชีวิต และมีความสุขทางใจ ประกอบด้วยความสามารถ ประกอบด้วย ภูมิใจในตนเอง เป็นคุณค่าตนเอง เชื่อมมั่นในตนเอง พึงพอใจในชีวิต รู้จักมองโลกในแง่ดี มีอารมณ์ขัน พอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ มีความสงบทางใจ มีกิจกรรมที่เสริมสร้างความสุข รู้จักผ่อนคลาย มีความสงบทางจิตใจ

แนวคิดเกี่ยวกับกิจกรรมกลุ่ม

Khomphet Chat Suphakun (2003) การจัดกิจกรรมกลุ่มมีจุดมุ่งหมาย เพื่อ

1. เพื่อสร้างความเข้าใจในตัวเองอย่างถูกต้อง เพราะบางครั้งบุคคลอาจเข้าใจตนเองผิดพลาดและคิดว่าตนเองไม่ได้เป็นอย่างที่คนอื่นกล่าว ทำให้มีการแก้ตัวอยู่เสมอ ด้วยเหตุนี้กิจกรรมกลุ่มก็อาจจะช่วยให้เขาสามารถเข้าใจตนเองได้ โดยใช้กลุ่มเป็นกระจกเงาสะท้อนให้เห็นภาพของตนเองในทุก ๆ ด้าน

2. เพื่อสร้างความเข้าใจในบุคคลอื่น เพราะการอยู่ร่วมกันของกลุ่มนั้นถึงแม้จะอยู่ด้วยกันมานาน แต่เวลาก็มักไม่สามารถทำให้รู้จักกันดีเท่าที่ควร เนื่องจากการที่จะเข้าใจบุคคลอื่นนั้นเป็นเรื่องที่ต้องเรียนรู้และส่วนใหญ่บุคคลมักไม่แสดงพฤติกรรมที่แท้จริงออกมา แต่จะแสดงพฤติกรรมที่สังคมยอมรับและปิดบังพฤติกรรมบางอย่างไว้ ทำให้เกิดความเข้าใจผิดพลาดตามมา ฉะนั้น การเข้าใจมนุษย์จึงเป็นเรื่องที่ยากมาก จำเป็นต้องมีการเรียนรู้ ซึ่งกิจกรรมกลุ่มจะช่วยให้สามารถเข้าใจบุคคลอื่นได้เป็นอย่างดี

3. เพื่อสร้างความสามารถในการทำงานร่วมกันระหว่างสมาชิก เพราะในการทำงานร่วมกันระหว่างสมาชิก นอกจากจะต้องอาศัยความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ของสมาชิกแต่ละคนแล้ว สิ่งที่มีความสำคัญและมีความหมายต่อความสำเร็จของกลุ่มก็คือ “ความร่วมมือ” ถึงแม้ว่าสมาชิกทุกคนจะมีความสามารถในด้านต่าง ๆ ก็ตาม แต่ถ้าขาดความร่วมมือก็ย่อมจะทำงานไม่สำเร็จเท่าที่ควร ดังนั้นในการทำกิจกรรมกลุ่มจึงมีจุดมุ่งหมายที่จะเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้แก่สมาชิกในกลุ่ม มีทักษะที่จำเป็นในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ๆ

ในการเลือกกิจกรรมกลุ่มมีแนวทางเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมกลุ่ม ต้องเหมาะสมกับระดับความสามารถของสมาชิก ความสนุกสนาน ความเหมาะสมกับผู้ร่วมกิจกรรม ความเหมาะสมของสถานที่ เวลา ผู้นำกิจกรรมมีความถนัดสนใจว่าจะเกิดผลดีและต้องเป็นกิจกรรมที่สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วม (Nattha Suamsod. 2006)

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองโดยใช้แบบแผนการทดลอง Randomized Pretest-Posttest Design โดยมีประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนออกทิสติกเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา โครงการพัฒนาศักยภาพเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วม โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 6 คน ได้มาด้วยวิธีการเลือกโดยมีเกณฑ์การเลือก ดังนี้

1. เป็นผู้ที่ได้รับการวินิจฉัยโดยแพทย์ จากโรงพยาบาลของรัฐบาล หรือโรงพยาบาลเอกชน ที่ได้รับการรับรองจากกรมการแพทย์กระทรวงสาธารณสุข ลงความเห็นว่าเป็นบุคคลออทิสติก

2. เป็นนักเรียนเรียนร่วมในนักเรียนออกทิสติกเรียนร่วม ระดับมัธยมศึกษา โครงการพัฒนาศักยภาพเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วม โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม)

3. เป็นผู้ที่สามารถสื่อสาร ตอบคำถามตรงตามประเด็นกับคู่สนทนาได้ สามารถ เขียน และอ่านได้ดีซึ่งแสดงออกในรูปแบบของการสื่อสารด้วยการพูด

4. ได้รับอนุญาตจากผู้ปกครองเป็นลายลักษณ์อักษร ให้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตลอดการวิจัยครั้งนี้

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองโดยใช้แบบแผนการทดลอง Randomized Pretest-Posttest Design (Phongpantrai, Mongkolkul and Supachattraporn. 2000) ทำการทดลองตามโปรแกรมกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 50 นาที เป็นระยะเวลา 5 สัปดาห์ โดยใช้สถานที่ฝึก ณ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) เริ่มตั้งแต่วันที่ 7 ตุลาคม 2562 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563 มีขั้นตอนในการทดลองดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียม ดำเนินการดังนี้

- 1.1 ขออนุญาตผู้ปกครองของเด็กก้อทิสติก
- 1.2 นำหนังสือจากบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ติดต่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลถึงผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม)
- 1.3 จัดตารางเวลาในการทดลอง
- 1.4 จัดหาและผลิตสื่อ ที่ใช้ประกอบการฝึกตามโปรแกรมการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ได้แก่ ลูกเต๋าอารมณ์ แก้วน้ำ ขนมหางปลา เช่น รถจักรยานยนต์ รถแมคโค ต้นไม้แห่งความรู้ ลูกบอล ตุ๊กตาหมี ผ้าใยรูปวงกลม กระดาษ ดินสอ ดินสอสี และยางลบ

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นทดลอง ดำเนินการดังนี้

- 2.1 ประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กก้อทิสติกที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ก่อนการทดลอง
- 2.2 ทำการทดลองโดยฝึกตามโปรแกรมพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ ครั้งที่ 1-15
- 2.3 ประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กก้อทิสติก หลังการทดลองฝึกตามโปรแกรมการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์
- 2.4 สรุปผลการประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กก้อทิสติก หลังการทดลองฝึกตามโปรแกรมการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์
- 2.5 เก็บรวบรวมคะแนนแต่ละคนจากแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กก้อทิสติก
- 2.6 การตรวจให้คะแนนการประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กก้อทิสติก
- 3.7 นำคะแนนจากแบบการประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กก้อทิสติกไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบไปด้วย โปรแกรมกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กก้อทิสติก และแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ เครื่องมือทั้งสองมีค่า (IOC) ระหว่าง 0.6-1.0

วิเคราะห์ข้อมูล

จัดกระทำข้อมูล ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้นำคะแนนการประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กออทิสติก เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของผลการพัฒนาก่อนและหลังการทดลอง ตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ผลการใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ของเด็กออทิสติก โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) โดยรวมและรายด้าน ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. เปรียบเทียบความแตกต่างความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ของเด็กออทิสติก โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมกลุ่มจำแนกเป็นรายบุคคล โดยใช้สถิติ Wilcoxon Matched Pair Signed-Rank Test (สุทธิวรณ ไพรัชดีโสภณ, 2546, หน้า 65)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ของเด็กออทิสติก โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) โดยรวมทั้งหมด ก่อนการใช้กิจกรรมกลุ่มมีคะแนนเฉลี่ย 3.11 หลังการใช้กิจกรรมกลุ่มมีคะแนนเฉลี่ย 119.17

2. ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมกลุ่ม เด็กออทิสติก โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการเปรียบเทียบ ความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ของเด็กออทิสติก โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) ทั้งหมด ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมกลุ่ม มีความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) แตกต่างกัน โดยที่ก่อนการใช้กิจกรรมกลุ่ม มีความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) อยู่ในระดับปานกลาง และหลังการใช้กิจกรรมกลุ่ม มีความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ กิจกรรมกลุ่มเป็นกิจกรรมที่让孩子มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีสิ่งแวดล้อมที่แปลกใหม่ และมีสมาชิกร่วมกันทำกิจกรรมที่หลากหลาย ทำให้เด็กรู้จักคิด เข้าใจอารมณ์ของตนเองและผู้อื่น สามารถควบคุมอารมณ์ แรงกระตุ้นภายใน ตลอดจนสามารถรอคอยการตอบสนองได้ ไม่คับข้องใจ (Tossaporn Prasertsuk. 2005) ส่งผลให้เด็กแสดงพฤติกรรม ด้านตระหนักรู้อารมณ์ตนเอง ด้วยการบอกอารมณ์ บอกถึงสาเหตุของอารมณ์ บอกความรู้สึก บอกความรู้สึกในขณะปฏิบัติกิจกรรม และสามารถแสดงอารมณ์ของตนเองได้เหมาะสมกับกาลเทศะ ด้านตระหนักรู้อารมณ์ผู้อื่น สามารถบอกได้ว่าผู้อื่นรู้สึกอย่างไร วาดใบหน้าอารมณ์ต่าง ๆ ได้ตรงกับลักษณะของอารมณ์ เลือกภาพอารมณ์ที่ตรงกับลักษณะอารมณ์ เข้าใจอารมณ์ความรู้สึกสาเหตุการเกิดอารมณ์ของผู้อื่นได้ ด้านรู้จักผ่อนคลายอารมณ์ ยิ้มแย้มแจ่มใส อารมณ์ดี ไม่แสดงอารมณ์ก้าวร้าว สนุกสนาน

กับการปฏิบัติกิจกรรม สร้างอารมณ์ขันในระหว่างปฏิบัติกิจกรรม และไม่แสดงอารมณ์หงุดหงิด ด้านการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ทำความรู้จักผู้อื่นได้ง่าย ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่นได้เป็นเวลานาน ๆ ร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม ไม่หงุดหงิดก้าวร้าวเมื่อเข้ากลุ่ม และสนใจในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น และด้านรู้จักแบ่งปันซึ่งกัน ดีใจที่ได้แบ่งปันสิ่งของให้เพื่อน ไม่เก็บวัสดุอุปกรณ์ไว้ใช้คนเดียว หยิบสิ่งของส่งให้เพื่อน ใช้วัสดุ อุปกรณ์ร่วมกับเพื่อน และแบ่งปันวัสดุ อุปกรณ์ให้เพื่อน จากเหตุผลดังกล่าวส่งผลให้เด็กออทิสติก โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) โดยรวมทั้งสามคน ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมกลุ่ม มีความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) แตกต่างกัน โดยที่ก่อนการใช้กิจกรรมกลุ่ม มีความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) อยู่ในระดับปานกลาง และหลังการใช้กิจกรรมกลุ่ม มีความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ Pantheetra Samart (2007) ศึกษาเรื่องการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ และการสื่อสารของเด็กออทิสติก โดยใช้กิจกรรมศิลปะบำบัด ผลการวิจัยพบว่า เด็กออทิสติกกลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้กิจกรรมศิลปะบำบัดหลังการทดลองมีพัฒนาการด้านความฉลาดทางอารมณ์ และการสื่อสารอยู่ในระดับสูง ซึ่งเพิ่มขึ้นมากกว่าก่อนการทดลองที่อยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ Aphirat Phimket (2007) ศึกษาเรื่องผลการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ของเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้และเด็กออทิสติกในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า เด็กออทิสติก มีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) สูงขึ้นหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ และ Pattamar Wiangwut (2556) ศึกษาเรื่องผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนออทิสติกร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า หลังการได้รับการจัดกิจกรรมกลุ่มนักเรียนออทิสติกมีพฤติกรรมทางสังคมดีขึ้นกว่าก่อนได้รับการจัดกิจกรรมกลุ่ม

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

ในการเลือกกิจกรรมกลุ่มนั้นต้องเลือกให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของสมาชิกในกลุ่ม เพื่อความสนุกสนาน เหมาะสมกับผู้ร่วมกิจกรรม เหมาะสมของสถานที่ เวลา และผู้นำกิจกรรมมีความถนัดความสนใจ จึงจะเกิดผลดีและต้องเป็นกิจกรรมที่สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วม ซึ่งจากการวิจัยในครั้งนี้ นั้นกิจกรรมกลุ่มสามารถพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนออทิสติกได้ ทำให้นักเรียนออทิสติกที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีพัฒนาการทางอารมณ์ที่ดีขึ้นและเหมาะสมกับสังคมคนปกติมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า หลังการการใช้กิจกรรมกลุ่ม นักเรียนออทิสติก ในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) มีพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) เพิ่มขึ้น ดังนั้นควรศึกษาพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ในเด็กพิเศษประเภทอื่น ๆ

2. จากผลการวิจัยพบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ด้านการตระหนักรู้อารมณ์ตนเองมีค่าเฉลี่ย ต่ำกว่าทุกด้าน ครูและผู้เกี่ยวข้องกับนักเรียนออทิสติกเรียนร่วม ระดับมัธยมศึกษา โครงการพัฒนาศักยภาพเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วม โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) ควรให้ความสนใจพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ด้านการตระหนักรู้อารมณ์ตนเองเป็นพิเศษ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยความฉลาดทางอารมณ์กับเด็กพิเศษประเภทอื่น ๆ เช่น เด็กบกพร่องทางสติปัญญา เด็กสมาธิสั้น ฯลฯ
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์เด็กออทิสติกกับเด็กพิเศษประเภทอื่น ๆ เช่น เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ เด็กบกพร่องทางสติปัญญา เป็นต้น

ข้อจำกัดในการทำวิจัย

ผู้วิจัยเป็นผู้สังเกตและประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของกลุ่มทดลอง เพียงผู้เดียว อาจเกิดความลำเอียงในการสังเกต ในการวิจัยครั้งต่อไปควรให้ผู้ปกครองและครูผู้สอนเป็นผู้สังเกตร่วมด้วย

เอกสารอ้างอิง

- กรมสุขภาพจิต. (2547). *คู่มือความฉลาดทางอารมณ์*. กรุงเทพมหานคร: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- คมเพชร ฉัตรสุกกุล. (2546). *กิจกรรมกลุ่มในโรงเรียน*. กรุงเทพมหานคร: ธนรัชการพิมพ์.
- คะเนิงนิจ ไชยลังการณ. 2548. การเรียนรู้และความคงทนในการจำคำศัพท์ของเด็กออทิสติกที่ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สอนเสริม. *ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*.
- ณัฐธา สวยสด. (2549). *การใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพ*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ทศพร ประเสริฐสุข. (2548). “ความฉลาดทางอารมณ์กับการศึกษา.” *วารสารแนะแนวจิตวิทยา ทางการศึกษา*. 4(10) : 94; กรกฎาคม-ธันวาคม
- ทิตนา แคมมณี. (2536). “กระบวนการเรียนรู้โดยการทำงานกลุ่ม” *วารสารครุศาสตร์*. 5(5): 30-31 สิงหาคม – พฤศจิกายน.

- ปัทมา เทียนชัย. (2558). กิจกรรมด้านศิลปะเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความสนใจในการเรียนของเด็กออทิสติก. วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปัทมา เวียงวสุ. (2556). ผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนออทิสติก. วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2544). “คุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับ EQ.” *สมาคมวิจัยชายยา*. 6(26) ; มีนาคม-เมษายน.
- พนัธิตรา สามารถ. (2550). *การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ และการสื่อสารของเด็กออทิสติก โดยใช้กิจกรรมศิลปะบำบัด*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ภูมินทร์ ทานิล. (2561). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุพัตรา ปราบพาลา. (2560). แนวทางการออกแบบส่วนต่อประสานเว็บไซต์ด้วยทฤษฎีสีและการจัดองค์ประกอบเพื่อส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้สำหรับเด็กออทิสติก กรณีศึกษาโครงการห้องเรียนคู่ขนานโรงเรียนเมืองเพชรบูรณ์. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, วิทยาลัยครีเอทีฟ ดีไซน์ แอนแอนเตอร์เทนเมนต์เทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- อภิรัฐ พิมพ์เขต. (2550). *ผลการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ และเด็กออทิสติก ในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดร้อยเอ็ด*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Gargiulo, Richard M. (2012). *Special Education in Comtemporany Society : An Introduction to Exceptonality*. Los Angeles: SAGE. Publication, Inc.
- Quill, K. A.Z. (2000). *Do-watch-say: Social and communication intervention for children with autism*. Maryland, MD: Paul H. Brookes.

Translated Thai References

- Aphirat Phimket. (2007). The Outcomes of Developing Emotional Quotient of with Learning Disabled Children and Autistic Children at Changwat Roi-Et Special Education Center. Master of Education Thesis, Mahasarakham University.
- Atchara Sukarom. (1999). "Experimentation and Validation of the Emotional Intelligence Scale of Schutt and Faculty." Bangkok: Srinakharinwirot University.
- Charinee Wa Gene. (2005). The Study of Social Skills of Autism Children in Grade 6 Attendance from Peer Support Group Activity.

- Department of Mental Health. (2004). Handbook of Emotional Intelligence. Bangkok: The Agricultural Cooperative Federation of Thailand Ltd.
- Gargiulo, Richard M. (2012). *Special Education in Comtemporany Society: An Introduction to Exceptonality*. Los Angeles: SAGE. Publication,Inc.
- Kanongnit Chaiyalangkan. (2005). Learning and persistence in memorizing words of children Autism using a computer program is a supplementary teaching program.
- Khomphet Chat Suphakun. (2003). Group activities in schools. Bangkok: Thanarat Publication.
- Pantheetra Samart. (2007). A Development of Emotional Quotient and communication of Autistic Children by Using the Art Therapy Activity. Master of Education Thesis, Mahasarakham University.
- Pattamar Wiangwut. (2013). The Effects of Group Activities to Promote Social Behavior of Autistic Students. Master of Education Thesis, Silpakorn University.
- Quill, K. A.Z. (2000). *Do-watch-say: Social and communication intervention for children with autism*. Maryland, MD: Paul H. Brookes.
- Sri Ruen Kaew Kangwan. (2008). Psychology for life development at all ages. (Printed 15th time). Bangkok: Thammasat University Press.
- Therdsak Dejkong. (1999). Emotional Intelligence. 4th edition, Bangkok: Matichon Publishing House.
- Thitna Khaemmanee. (1993). "Learning process by working group." Journal of Education. 5 (5): 30-31 August-November.
- Tossaporn Prasertsuk. (2005). "Emotional Intelligence and Education." Journal of Educational Psychology Guidance. 4 (10): 94; July - December.
- Weerawat Pannitamai. (1999). Emotional Intelligence (EQ): Happiness Index. And success of life Bangkok: Expert Net.
- Winadda Piyasilp. (1994). A guide for parents for children with autism. Bangkok: Plans Publishing.
- Umaphon Trangkasombat. (2001). Create EQ for your child. Bangkok: Santa Printing.

